

بررسی تأثیر افزایش سطح صفحه‌ی ضد هواده‌ی پروانه‌ی موتور برون نصب بر عملکرد شناور با مقیاس کامل

ارسان احمدی

کارشناس ارشد رشته هیدرودینامیک و جلوبری - مدرس دانشگاه دریایی امام خامنای (مشهدالله)، دانشکده علوم و فنون شناوری حضرت جوادالائمه^(ع).
(تاریخ دریافت: ۹۵/۹/۲۸؛ تاریخ پذیرش: ۹۵/۱۰/۱۸)

چکیده

نپایداری پُرپویزینگ در شناورهای پلنینگ یکی از خواص منفی شناور است که تأثیر زیادی بر پارامترهای آسایش مسافرین، سرعت و مصرف سوخت دارد. این پدیده، از لحاظ هیدرودینامیکی، تاکنون توسط افراد زیادی مورد بررسی قرار گرفته است. ولی در مورد تأثیر سامانه‌ی فلپ بر کاهش این پدیده و اثر آن بر سرعت و مصرف سوخت شناورهای پلنینگ دارای موتورهای برون نصب کار زیادی صورت نگرفته است. طبق تحقیقات انجام شده‌ی قبلی، اگر فلپ‌ها در سرعت‌های مختلف زوایای متفاوتی بگیرند، تأثیر مثبتی بر پارامترهای مذکور دارند. در قسمت بالای پروانه‌ی موتورهای برون نصب صفحه‌ای به عنوان صفحه‌ای ضد هواده قرار دارد که تا حدودی به عنوان فلپ نیز عمل می‌کند. در این تحقیق، سطح این صفحه افزایش داده شده و شناور هدف به صورت واقعی در دریا مورد تست قرار گرفته تا تأثیر این افزایش، بر پارامترهای ذکر شده‌ی شناور، مورد بررسی قرار گیرد. نتایج حاصله حاکی از تأثیر مثبت این افزایش سطح بر پارامترهای مذکور است.

کلمات کلیدی

شناورهای پلنینگ، فلپ قابل کنترل، حرکات در صفحه‌ی قائم، پُرپویزینگ.

Evaluation of elevated the plane of anti-ventilation plate installed on outboard engine propeller on the speed, fuel consumption and craft stability with full-scale

Arsalan Eghdami

MSc of hydrodynamics and propelling - Lecturer, Faculty of Science and Technology javadolaemmeh Prophet Nedsa
(Submitted: 2016/Oct/30; Accepted: 2017/Jan/7)

Abstract

Porpoising instability in planing crafts is one of the negative properties which has great impact on the parameters passenger comfort, speed and fuel consumption. This phenomenon from the aspect of hydrodynamic has been studied by many people. But the impact of flap system to reduce this phenomenon and its effect on speed and fuel consumption of planing crafts has outboard engine. Much work has not been done. According to previous research, if flaps at different speeds, different angles to take will have a positive effect on these parameters. On top of the propeller outboard engines installed plate as the anti-ventilation plate, which also acts somewhat as a flap. In this study, increased plane of this plate and the object craft real tested in the sea the effect of this increase, the craft parameters listed, be examined. The results showed the positive effect of increasing the plane of the aforementioned parameters.

Keywords

planing crafts, Controllable flap, Movements in the vertical plane, Porpoising

۱- مقدمه

بهمنظور کنترل حرکات در صفحه‌ی قائم و بپیش راحتی مسافرین در شناورهای مسافربری تندره به کار گرفته شدند [۳].

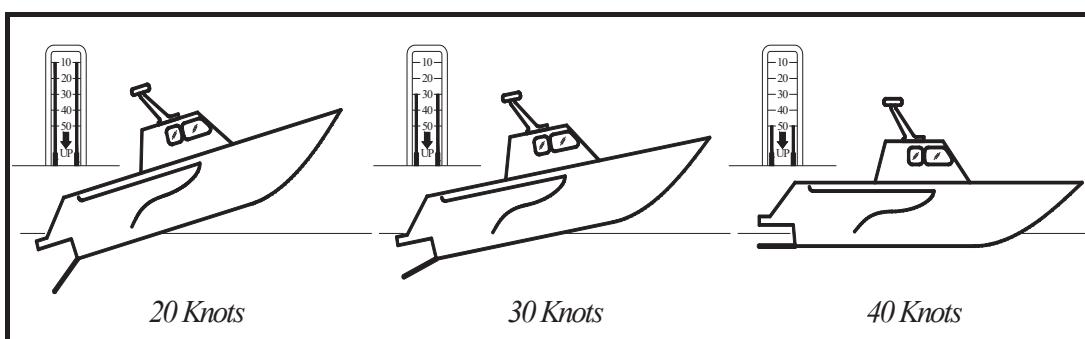
در سال ۱۹۶۷، دو محقق به نامهای ساویتسکی و براون بهمنظور تعیین نیروهای هیدرودینامیکی ناشی از فلپ‌های نصب شده در تنزیم شناور با یک زاویه‌ی مشخص و تأثیر آن بر تریم دینامیکی شناور، نیروی درگ، توان موردنیاز و پایداری حرکتی شناور، یک روش تجربی ارائه کردند [۴]. با این حال، در مقایسه با تحقیقات انجام شده بر روی هیدرودینامیک شناورهای پلنینگ، در زمینه‌ی آتالیز و طراحی سیستم کنترل حرکات شناورهای پلنینگ در صفحه‌ی قائم به وسیله‌ی ملحقات قابل کنترل، کارهای کمی انجام شده است. ولی به هر حال برخی مراجع دیگر، در زمینه‌ی استفاده از فلپ وجود دارد [۵، ۶، ۷].

۱-۱- معرفی فلپ‌های قابل تنظیم

کاربرد فلپ‌های قابل تنظیم در شناورهای پلنینگ از اهمیت خاصی برخوردار است. همان‌طور که در شکل (۱) نشان داده شده است با تنظیم فلپ در موقعیت پایین تریم شناور کاهش و با تنظیم آن در موقعیت بالا تریم افزایش می‌یابد.

شناورهای پلنینگ در معرض ناپایداری‌های دینامیکی متفاوتی در حرکات صفحات قائم و عرضی، از قبیل پرپویزینگ، چاین واکینگ، هیل پیش‌رونده، رول ناپایدار منجر به پیچ و یا ترکیبی از آنها می‌باشد [۱، ۲]. همه‌ی این ناپایداری‌ها نهایتاً در سرعت، میزان مصرف سوخت و عدم آسایش سرنشینان شناور تأثیر منفی می‌گذارند. در بین این ناپایداری‌ها، پرپویزینگ شناخته‌شده‌ترین ناپایداری در شناورهای پلنینگ می‌باشد. این ناپایداری به یک حرکت تناوبی از ترکیب هیو و پیچ در صفحه‌ی قائم اطلاق می‌شود که از انرژی ناشی از سرعت رو به جلوی شناور و نیز نیروی لیفت حاصل از حرکت شناور در آب منتج می‌شود.

در اواخر قرن بیستم در طول سال‌های ۱۹۶۰ تا ۱۹۹۰، از انجام تحقیقات در زمینه‌ی حرکات شناورهای تندریوی پلنینگ در صفحه‌ی قائم، نتایج مفیدی به دست آمد. این تحقیقات عمدتاً بر اساس مطالعه‌ی دینامیک شناور پلنینگ و تأثیر پارامترهای طراحی، مانند موقعیت مرکز ثقل، بارگذاری، سرعت و پارامترهای هندسی فرم بدنه بر شناورهای پلنینگ و کارآیی آنها در حرکت، طرح‌ریزی شده‌اند. در این تحقیقات، ملحقات بدنه مانند فلپ‌های قابل تنظیم در تنزیم و فویل‌های تی‌شکل

شکل (۱): موقعیت‌های قرارگیری فلپ در سرعت‌های مختلف.

متناسب با سرعت شناور می‌باشد، این مسئله، در شکل (۱) نشان داده شده است. در سرعت‌های پایین، بایستی فلپ‌ها را در پایین‌ترین موقعیت قرار داد و با افزایش سرعت، فلپ‌ها را به سمت بالا هدایت کرد. زیرا در صورتی که فلپ‌ها در سرعت‌های بالا در موقعیت پایین قرار گیرند، باعث بروز عدم تعادل در رفتار شناور، افزایش مصرف سوخت و نیز

بهمنظور تسهیل شرایط لازم برای رسیدن شناور به حالت پلنینگ، برویزه در حالتی که بارگذاری شناور در حالت بار کامل است و یا شرایط دریا نامساعد است، می‌توان از فلپ‌های قابل تنظیم استفاده کرد. این فلپ‌ها باعث افزایش نیروی لیفت در پاشنه‌ی شناور و در نتیجه تولید یک نیروی تراست در جهت قائم می‌گردد که

تراسست و درگ اصطکاکی از مرکز ثقل بگذرد؛ یعنی، $a = f = 0$ و نیز $\epsilon = 0$ در نظر گرفته می‌شود. برای زوایای تریم کوچک، می‌توان از ترم‌های سینوسی در طرف راست معادله‌ی (۴) صرف‌نظر کرد. لذا، می‌توان روابط فوق را به شکل زیر نوشت:

$$F_3^R = N \cos \tau - mg \quad (3)$$

$$F_5^R = -N (l_p - l_{cg}) \quad (4)$$

۱-۳- نیروهای وارد بر فلپ

برای محاسبه‌ی نیروی وارد بر فلپ شکل (۲) از روابط تجربی استخراج شده توسط ساویتسکی و براآن استفاده می‌کنیم. در این روابط، نیروی وارد بر فلپ به عنوان تابع خطی از زاویه‌ی فلپ δ در نظر گرفته شده است. نیروی لیفت فلپ F_3^F و ممان فلپ حول مرکز ثقل شناور F_5^F را می‌توان به شکل زیر محاسبه کرد:

$$F_3^F = d_3 \delta = 0.023 L_F B \sigma \rho V^2 \delta \quad (5)$$

$$F_5^F = d_5 \delta = d_3 [0.6B + L_F(1-\sigma)] \delta \quad (6)$$

که d_3 و d_5 ضرایب ثابت و L_F طول کورد فلپ

و σ نسبت طول به عرض فلپ است.

کاهش سرعت می‌گردد. عموماً با استی فلپ‌ها در موقعیت مشابه قرار گیرند. ولی در شرایط خاص، مثلاً برای حالتی که موج از پهلو به شناور نزدیک می‌شود، می‌توان فلپ‌ها را در موقعیت‌های نامتقارن قرار داد. با تنظیم صحیح و بهمودع فلپ‌ها در زوایای مناسب می‌توان قابلیت مانور شناورهای پلنینگ را به میزان قابل توجهی بهبود بخشید.

۱-۲- نیروهای بازگرداننده فلپ

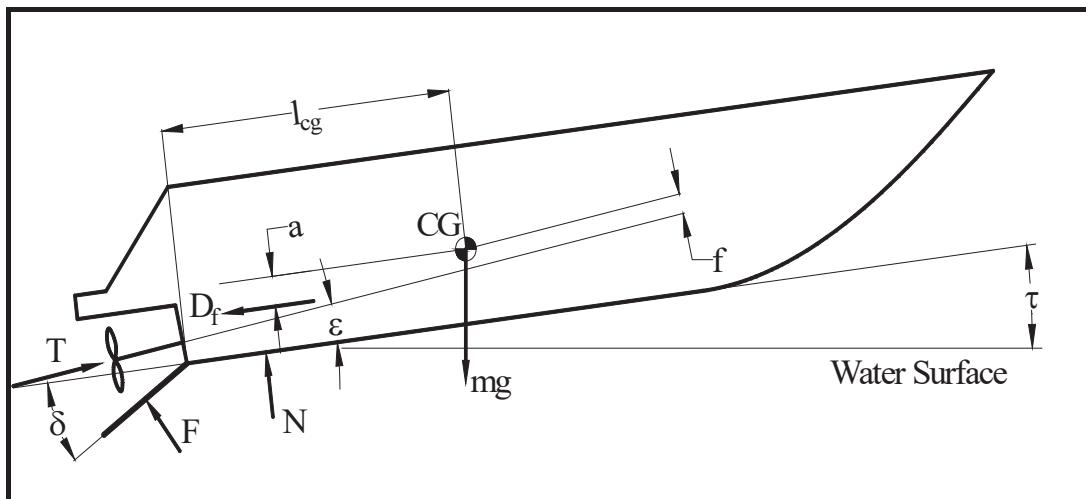
شکل (۲) نیروهای وارد بر یک شناور پلنینگ مجهز به فلپ را نشان می‌دهد. در این شکل، N نیروی ناشی از فشار آب عمود بر کف شناور، T نیروی تراسست، D_f درگ اصطکاکی، F نیروی هیدرودینامیکی وارد بر فلپ و ϵ زاویه‌ی نیروی تراسست با کیل می‌باشد. می‌توان نیروهای بازگرداننده را با رابطه‌ی زیر محاسبه کرد:

$$(1)$$

$$F_3^R = N \cos \tau + T \sin(\tau + \epsilon) - D_f \sin \tau - mg$$

$$F_5^R = D_f \alpha - N (l_p - l_{cg}) - Tf \quad (2)$$

F_5^R و F_3^R نیروهای بازگرداننده هیو و پیچ می‌باشند. بهمنظور ساده‌سازی فرض می‌کنیم که راستای نیروی

شکل (۲): نیروهای وارد بر بدنه‌ی یک شناور پلنینگ فلپ‌دار.

۱-۴- انتخاب فلپ پاشنه و نتایج حاصله

جدول‌های (۱) و (۲) نتایج حاصل از تست یک شناور بدون فلپ و با فلپ را نشان می‌دهند که نتایج حاصل از آنها به صورت بی‌بعد نشان داده شده است [۸].

جدول (۴): مشخصات شناور مورد تست.

طول در عرض تونل	آبخور	طول در عرض	مدل
۰/۹۵*۰/۵	۰/۶ متر	۳*۸ متر	کاتاماران

15/03/2013 12:28

شکل (۳): صفحه‌ی ساخته‌شده و محل نصب آن بر روی صفحه‌ی ضد هواده‌ی پروانه.

۳- طراحی روشی تجربی برای انجام تست

به نظر می‌رسد برای رسیدن به این هدف لازم است که در مرحله‌ی اول شناور ثابتی را انتخاب کرده و هر تست را در شرایط ثابت بدون تغییر در وزن شناور و در دریایی با فرس ثابت و سرعت باد یکسان انجام داد؛ اما تنها این مراحل کفایت نمی‌کند بلکه کنترل رفتار موتور نیز باید مدنظر قرار گیرد.

۱- کنترل رفتار موتور

موتور مورد تست از نوع چهارزمانه‌ی انژکتوری می‌باشد. همچنین، دور ماکزیمم و مجاز برای این موتور ۵۵۰۰ تا ۶۱۰۰ دور بر دقیقه است.

سیستم کنترل موتور، میزان پاشش سوخت را با توجه به سه پارامتر فشار و دمای هوای ورودی همچنین میزان باز بودن دریچه‌ی ورودی سوخت تعیین می‌کند که باید

جدول (۱): نتایج حاصل از تست شناور بدون فلپ.

بدون نصب فلپ پاشنه				نسبت طول فلپ به طول شناور (%)
سرعت (نات)	عدد فراد	R/Δ		
14.5	1.42	0.110		2.5
16	1.61	0.118		2.5
17.5	1.8	0.13		0.5
19	1.98	0.144		2.5
20.5	2.15	0.17		2.5
14.5	1.42	0.110		1.5
16	1.61	0.118		1.5
17.5	1.8	0.13		2.5
19	1.98	0.144		1.5
20.5	2.15	0.17		1.5

جدول (۲): نتایج حاصل از تست شناور با فلپ.

با نصب فلپ پاشنه					
نسبت عرض فلپ به عرض پاشنه شناور (%)	زاویه نصب فلپ	سرعت (نات)	نسبت افزایش سرعت	R/Δ	
100	5	16	10.3448	0.096	
100	5	17.32	8.25	0.109	
100	5	18.35	4.85714	0.126	
100	0	19.9	4.73684	0.148	
100	0	20.85	1.70731	0.185	
50	10	15	3.44827	0.102	
50	10	16.78	4.875	0.115	
50	5	17.89	2.22857	0.126	
50	0	19.47	2.47368	0.143	
50	0	20.79	1.41463	0.17	

۲- افزایش سطح پره ضد هواده‌ی در شناور هدف.
این سامانه (جدول (۳)) که همانند یک صفحه‌ی مسطح بر روی صفحه‌ی ضد هواده‌ی پروانه‌ی موتور شناور هدف (جدول (۴)) نصب می‌شود (شکل (۳))، غیر از جلوگیری از کاهش فشار در اطراف پروانه، کاهش کاویتاسیون و کاهش هواده‌ی، می‌تواند همانند یک فلپ نیز عمل کند. با توجه به اینکه این صفحه در واقع روی موتور نصب می‌شود می‌توان با حرکت حدود ۱۰ درجه‌ای موتور (تریم)، آن را در زاویه‌ی خاص تنظیم کرد تا به عنوان یک فلپ قابل تنظیم عمل کند.

جدول (۳): ابعاد صفحه‌ی نصب شده.

عرض متوسط	طول متوسط
۳۰ سانتی متر	۳۸ سانتی متر

تا اینجا مراحل کنترل رفتار موتور انجام شد و بعد از این لازم بود تا رفتار شناور نیز در هر پله از تست ثبت گردد تا بتوان با استخراج داده‌های لازم نمودارهای موردنیاز را رسم کرد.

۲-۳- روش اندازه‌گیری تست
 برای ثبت سرعت شناور از GPS دستی استفاده شد. همچنین، برای اطلاع از میزان زاویه‌ی دریچه‌ی سوخت دور موتور از دستگاه دیاگ که به صورت آنلاین به موتور وصل بود، بهره‌برداری گردید. سپس، فرایند تغییرات پارامترهای فوق توسط دوربین فیلم‌برداری گردید و با بازبینی فیلم‌ها و استخراج اعداد متغیرهای میزان زاویه‌ی دریچه‌ی سوخت، سرعت شناور و دور موتور و به دست آوردن میانگین آنها نمودارهای لازم رسم گردید. به عنوان نمونه جدول (۵) اعداد بدست آمده در بازه‌ی زمانی "۳:۱۵ - ۳" در مرحله‌ی افزایش سیزدهم را نشان می‌دهد که در نمودار تبدیل به یک نقطه می‌شود.

جدول (۵): داده‌های دور و سرعت با توجه به دریچه‌ی سوخت در بازه‌ی زمانی ۱۵ ثانیه‌ی سیزدهم.

زاویه‌ی دریچه‌ی سوخت (درجه)	۱۶,۳
توان (اسب بخار)	-۱۱۱,۵-۱۰۹-۱۰۹-۱۱۰ -۱۱۰-۱۱۰-۱۰۹-۱۱۱ ۱۱۱-۱۰۷=۱۱۰
سرعت (گره)	-۸,۱-۸,۲-۸,۴-۸,۳-۸-۷,۶ ۷,۹=۸

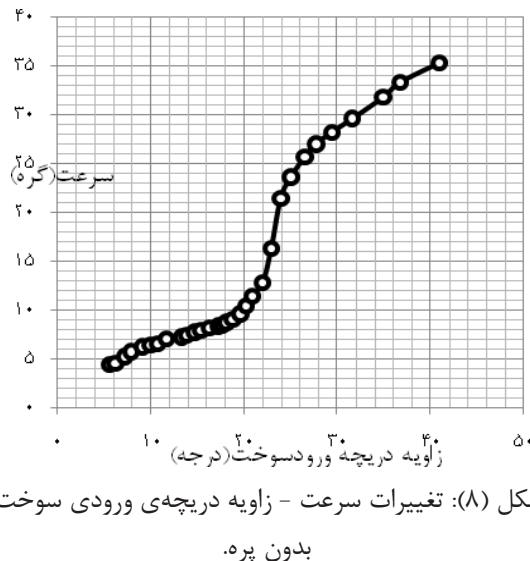
۴- استخراج نمودارهای عملکرد شناور، با و بدون افزایش سطح صفحه ضد هوادهی

برای به دست آوردن تأثیر افزایش سطح صفحه‌ی ضد هوادهی در افزایش سرعت و کاهش مصرف سوخت، نمودارهای توان- سرعت و سرعت - زاویه‌ی دریچه‌ی ورودی سوخت موردنیاز است (شکل‌های (۵) تا (۱۰)). همچنین، برای به دست آوردن میزان تأثیر افزایش سطح در کاهش پروپویزینگ شناور، می‌توان از نمودار میزان تغییرات سرعت استفاده کرد که این نمودارها در ادامه آمده‌اند.

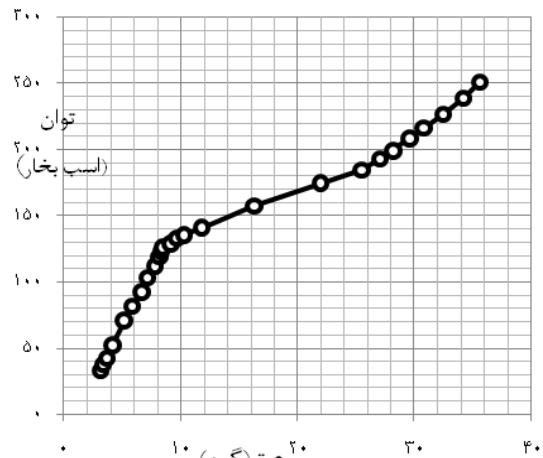
اندازه‌ی یکسان در هر تست برای دو پارامتر اول محبا شود تا میزان پاشش سوخت فقط وابسته به دریچه‌ی سوخت باشد و آن را نیز به صورت کنترل شده و به تدریج افزایش دهیم تا بتوان با اطمینان، اعداد موردنیاز برای رسم نمودارها را به دست آورد. در نتیجه، میزان زاویه‌ی دریچه‌ی سوخت به عنوان شاخص مقدار مصرف سوخت در نمودار تعیین می‌گردد. البته، زمان هر افزایش میزان دریچه نیز باید یکسان باشد که این پارامتر با توجه به تست‌های اولیه اهمیت خود را نشان داد و معلوم شد که در مرحله‌ی شروع اسکی و تا حدودی بعد از آن با توجه به کاهش سریع‌تر مقاومت شناور، اهمیت انتخاب زمان هر مرحله از افزایش میزان دریچه مهم است. بعد از انجام چند تست معلوم شد که این زمان باید مناسب باشد، چون در صورت زیاد بودن، باعث طولانی شدن مسیر تست و در صورت کم بودن باعث می‌گردد با کمترین اختلاف در بازه‌های زمانی در دور و سرعت شناور تغییر زیادی صورت گیرد که دقت نمودار را کاهش می‌دهد. با توجه به این موضوع و انجام تست‌های متعدد، زمان ۱۵ ثانیه برای این بازه‌ی زمانی انتخاب و در نظر گرفته شد. برای افزایش میزان باز بودن دریچه‌ی سوخت استفاده از دسته ریموت شناور به تنها‌ی کافی نبوده و به هیچ وجه افزایش آن، به صورت پلکانی و به تدریج امکان‌پذیر نیست. پس به ناچار باید سامانه‌ای برای این کار طراحی و ساخته می‌شود. پس از بررسی و امکان‌سنجی چند طرح، نهایتاً طرحی ساخته شد که به کمک پیچ ثابت و مهره جلوهونده و اتصال آن به دور فرمان موتور مشکل برطرف گردید و با کمک این سامانه‌ی مکانیکی می‌توان به هر میزان که موردنیاز است، در بازه‌ی زمانی موردنظر، دریچه‌ی سوخت را افزایش داد (شکل (۴)).

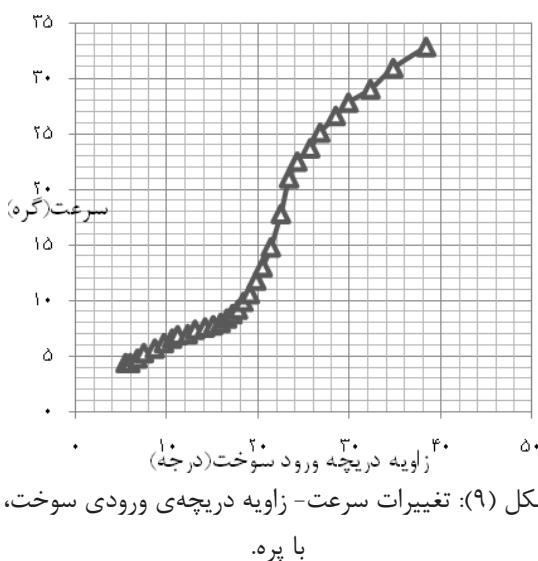
شکل (۴): سامانه کنترل دریچه سوخت.

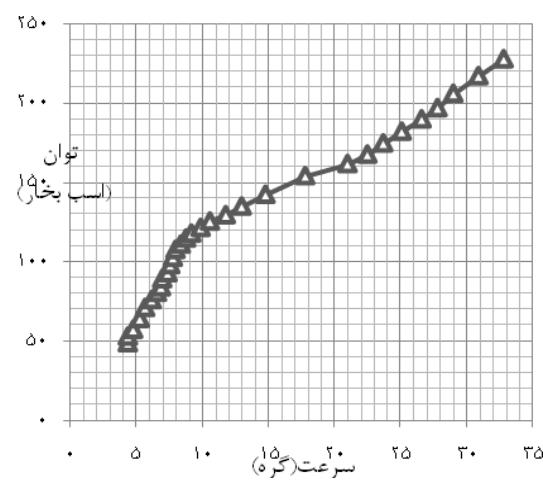
شکل (۸): تغییرات سرعت - زاویه دریچه‌ی ورودی سوخت، بدون پره.

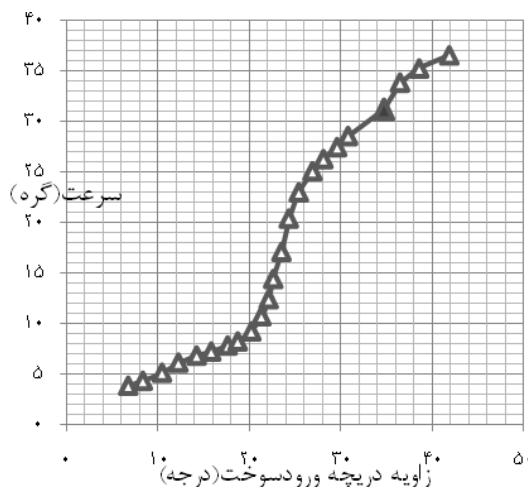
شکل (۵): تغییرات سرعت- توان، بدون افزایش سطح.

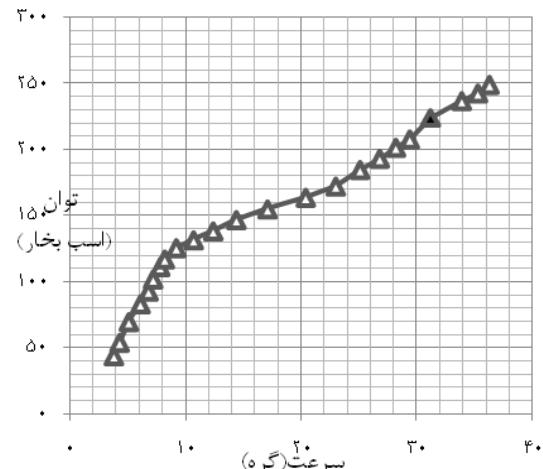
شکل (۹): تغییرات سرعت- زاویه دریچه‌ی ورودی سوخت، با پره.

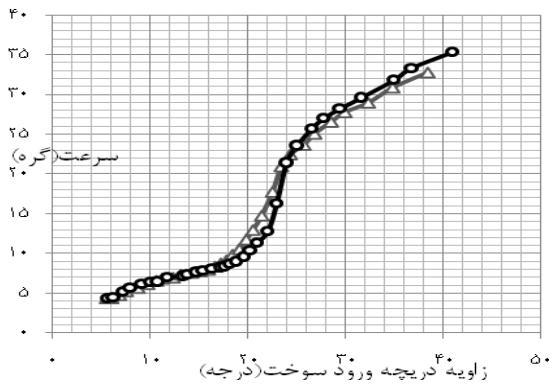
شکل (۶): تغییرات سرعت- توان، با افزایش سطح.

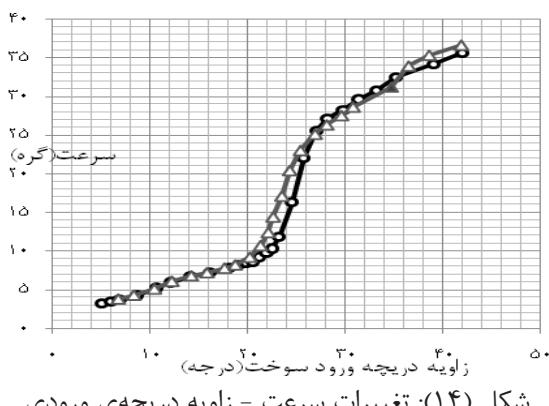
شکل (۱۰): تغییرات سرعت - زاویه دریچه‌ی ورودی سوخت، به همراه پره و تغییر ۵ درجه در زاویه (▲).

شکل (۷): تغییرات توان- سرعت، با افزایش سطح و تغییر ۵ درجه در زاویه‌ی تریم (▲).

شکل (۱۳): تغییرات سرعت - زاویه دریچه ورودی سوخت، بدون پره (○) و با پره (△).

شکل (۱۴): تغییرات سرعت - زاویه دریچه ورودی سوخت، بدون پره (○)، با پره (△) و تغییر ۵ درجه در زاویه تریم (▲).

شکل (۱۳) نیز نشان می‌دهد که با افزایش سطح، میزان مصرف سوخت موتور، در زمان گذار کاهش یافته، اما در زمان اسکی مصرف سوخت افزایش می‌یابد که با افزایش زاویه‌ی فلپ‌ها به کمک تریم موتور می‌توان مصرف سوخت را کاهش داد (شکل (۱۴)).

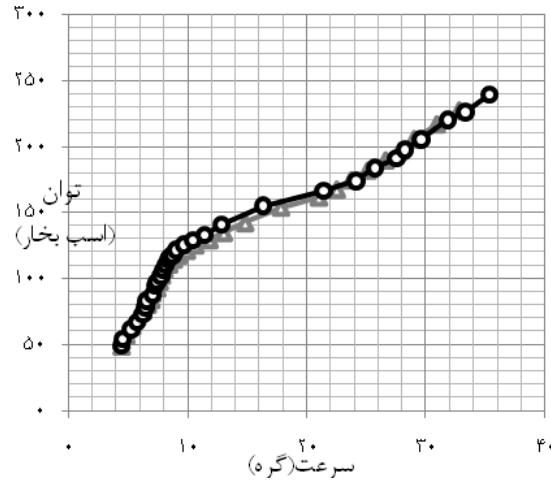
۵- بررسی تأثیر افزایش سطح، بر ناپایداری شناور

فلپ‌ها در شرایط دریابی نامساعد بسیار مؤثر می‌باشند، بهویژه در شرایطی که موج از روی رو به شناور نزدیک می‌شود. زیرا در این حالت، سینه‌ی شناور تمایل به بالا آمدن دارد. در این حالت، بایستی فلپ‌ها را در موقعیت پایین قرار داد (شکل (۱۶)). برای حالتی که موج از پشت به شناور نزدیک می‌شود بایستی فلپ‌ها را در بالاترین موقعیت قرار داد. با تنظیم صحیح و به موقع فلپ‌ها در

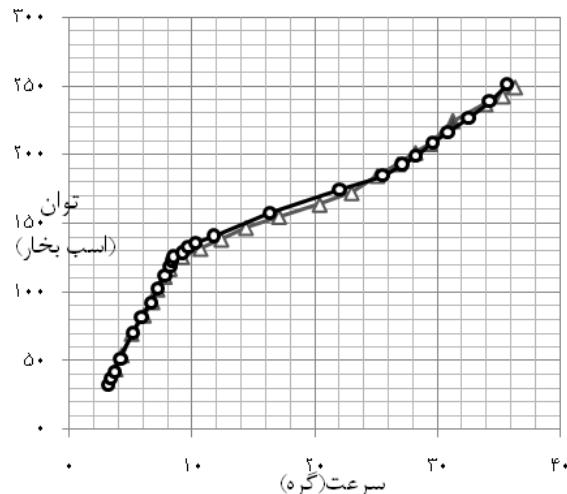
۵- مقایسه و تحلیل نمودارها

۱- تحلیل تأثیر افزایش سطح، بر سرعت و میزان مصرف سوخت

با مقایسه نمودارها می‌توان اطلاعات جالبی در زمینه تأثیر افزایش صفحه ضد هواده‌ی بر عملکرد شناور به دست آورد. شکل (۱۱) نشان می‌دهد که با افزایش سطح این صفحه، سرعت شناور در زمان گذار افزایش می‌یابد، اما در زمان اسکی باعث کاهش سرعت می‌گردد. با افزایش زاویه فلپ‌ها به کمک تریم موتور، نیصه‌ی کاهش سرعت برطرف شده و افزایش سرعتی حدود یک گره را نیز به دنبال خواهد داشت (شکل (۱۲)).

شکل (۱۱): نمودار توان - سرعت، با (△) و بدون (○) پره.

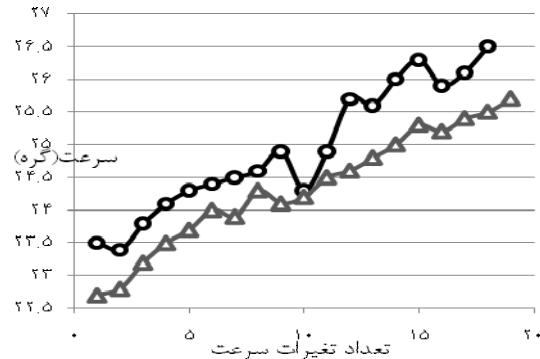
شکل (۱۲): تغییرات توان - سرعت، بدون پره (○)، با پره (△) و تغییر ۵ درجه در زاویه‌ی تریم (▲).

- ### ۶- پیشنهاد
- برای استفاده بهتر از تأثیر مثبت افزایش سطح به عنوان یک فلپ با تغییر زاویه مناسب در موقعیت های مختلف، می توان صفحه‌ی نصب شده را به پیستون های هیدرولیکی متصل کرد.
  - برای به دست آوردن میزان دقیق تأثیر افزایش سطح صفحه، بر پارامتر های شناور می توان با اندازه گیری دقیق، آنها را به دست آورد.
  - افزایش سطح صفحه‌ی ضد هواده‌ی، به عنوان فلپ در شناورهای تندر و عمل کرده و باعث افزایش سرعت، کاهش مصرف سوخت و کاهش ناپایداری در شناور می شود.
- منابع:**
- [1] Blount, D. L., and Codega, L. T., "Dynamic stability of planing boats," *Marine Technology*, Vol. 29, No. 1, pp. 4-12, 1992.
  - [2] Iketa, Y., and T. Katayama, "Stability of high speed craft," In: *Contemporary Ideas on Ship Stability* (D. Vassalos et al., Ed.), ELSEVIER Science Ltd., pp. 401-409, 2000.
  - [3] De la Cruz, J. M., Aranda, J., Giron-Sierra, J. M., Velasco, F., Esteban, S., Diaz, J. M., and de Andres-Toro, B., "Improving the comfort of a fast ferry," *IEEE Control Systems Magazine*, Vol. 24, No. 2, pp. 47-60, 2004.
  - [4] Savitsky, D., and Brown, P. W., "Procedures for hydrodynamic evaluation of planing hulls in smooth and rough water," *Marine Technology*, Vol. 13, No. 4, pp. 381-400, 1976.
  - [5] Cave, W. L., and Cusanelli, D. S., "Effect of stern flaps on powering performance of the FFG~7 class," *Marine Tech.*, Vol. 30, No. 1, pp. 39-50, 1993.
  - [6] Cocklin, M. R., Parsons, M. G., and Troesch, A. W., "Stern flap performance prediction for the coast guard 110-foot WPB island class patrol boat," *Marine Tech.*, Vol. 37, No. 2, pp. 100-110, 2000.
  - [7] Cusanelli, D. S., and Hundley, L., "Stern flap powering performance on a Spruance class destroyer," *Naval Engineers J.*, pp. 69-81, March, 1999.
  - [8] Salas, M., Rosas, J., and Luco, R., "Hydrodynamic analysis of the performance of stern flaps in a semi-displacement hull," *Latin American Applied Research*, No.34, 2004.

زوایای مناسب می توان قابلیت مانور شناورهای پلنینگ را به میزان قابل توجهی بمبود بخشد.

هرچه تغییرات زاویه پروپویزینگ بیشتر باشد، تغییرات سرعت نیز با توجه به تغییرات مقاومت شناور بیشتر خواهد بود. استفاده از تغییرات سرعت برای نشان دادن میزان پایداری، یکی از روش های آسان برای دسترسی به این مطلب است. البته، برای این کار می توان از به دست آوردن میزان تغییرات مقاومت شناور مدل، برای تغییرات پروپویزینگ نیز استفاده کرد.

در تحقیق حاضر که به صورت میدانی و با شناور واقعی انجام شده، برای ثبت سرعت شناور از دستگاه جی پی اس استفاده گردیده که برای این کار می توان از دستگاه های دیگری مثل جایرو نیز استفاده کرد. شکل (۱۵) تغییرات سرعت به عنوان شاخص تغییرات پروپویزینگ را در ۱۵ ثانیه از حرکت را نشان می دهد که مربوط به شناور هدف، با و بدون افزایش سطح پره آنتی کاویتاپسیون (لیفت دهنده) می باشد. با توجه به نمودار به راحتی قابل مشاهده است که تغییرات سرعت بعد از نصب صفحه افزایش دهنده سطح، کمتر می شود که نشان می دهد تغییرات مقاومت شناور کمتر می باشد و نهایتاً نشان از کاهش ناپایداری شناور است.

شکل (۱۵): نمودار مقایسه تأثیر افزایش سطح، در کاهش پروپویزینگ شناور در ۱۵ ثانیه، (○) بدون افزایش سطح، (△) با افزایش سطح.

